

VERGANGENHEIT II. – TRENNBARE UND UNTRENNBARE VERBEN MINULÝ ČAS SLOVES S ODLUČITELNOU A NEODLUČITELNOU PŘEDPONOU

- native Präfixe:* be-, ge-, ent-, er-, miß-, ver-, zer-
- fremde Präfixe:* de-, dis-, in-, re-,...
- trennbare/untrennbare Verbzusätze:* durch-, hinter-, über-, um-, unter-, wider-, wieder-
- trennbare Verbzusätze:* ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, fehl-, los-, mit-, nach-, vor-, weiter-, zu-, zurecht-, zusammen-

I. Slovesa s odlučitelné předponou:

Jejich předpona je vždy přízvučná, v určitých slovesných tvarech se oddělují od slovesa v přítomnosti, minulosti a imperativu a kladou se na konec věty. Odlučitelné předpony se *neoddělují v infinitivu, příčestích a ve vedlejších větách*, pokud v nich sloveso zaujímá poslední pozici.

Jestliže je odlučitelná předpona tvořena podstatným jménem, objevuje se sloveso v minulém čase pouze ve formě infinitivu s částečkou „zu“:

Der Pilot versuchte **notzulanden**. Er ist vor kurzem schon mal **notgelandet**.

Příčestí minulé sloves jako např. fernsehen, vorhersagen se píše dle nového pravopisu v perfektu zvlášť: vorher gesagt, fern gesehen.

radgefahren

Rad gefahren
(wie: Auto gefahren)

haltmachen

Halt gemacht

Některá slovesa s odlučitelnou předponou vyžadují předmět ve 4. pádě: *j-n anrufen* (zavolat někomu), *j-n angehen* (týkat se koho), *j-n ansehen* (dívat se na někoho).

Odlučitelné předpony, které jsou samostatně předložkami nebo slovy s vlastním významem jsou tzv. **Halbpräfixe** – „poloviční předpony“.

arbeiten		ge	arbeit	et
singen		ge	sung	en
ausarbeiten	aus	ge	arbeit	et
freisprechen	frei	ge	sproch	en
wetteifern	wett	ge	eifer	t
notlanden	not	ge	land	et
handhaben	hand	ge	hab	t

rasieren			rasier	t
interviewen			interview	t
recyclen			recycle	t
erzählen		er	zähl	t
beginnen		be	gonn	en
gewinnen		ge	wonn	en
übersetzen		über	setz	t
abkassieren	ab		kassier	t
anerkennen	an	er	kann	t
aufstehen	auf	er	stand	en
handverlesen	hand	ver	les	en

II. Slovesa s neodlučitelnou předponou:

Přízvuk klademe na slovesný kmen, předpona se nikdy neodděluje od základního slovesa, jsou s ním spojeny ve všech slovesných tvarech. Příčestí minulé tvoříme bez předpony ge-:

durchfahren

durchfahren Der Zug hat die Stadt durchfahren.

übersetzen Er hat viele Bücher übersetzt.

Po slovesech s neodlučitelnou předponou be-, er a zer- následuje předmět ve 4. pádě.

Wir besuchen unsere Freunde. Er zerreißt die Rechnung.

Er bereiste viele Länder. Der Sturm zerbrach die Fenster.

Částice „zu“ je umístěna vždy před infinitivem slovesa:

Es macht ihm Spaß, öfter **zu verreisen**.

Trennbare Verben

Slovesa s odlučitelnou předponou

Příklady:

ablegen

Wir **legen** an der Garderobe **ab**.
Odložíme si v šatně.

anbieten

Was **bieten** Sie uns **an**?
Co nám nabídnete?

aufgehen

Wann **geht** die Sonne **auf**?
Kdy vychází slunce?

ausfüllen

Ich **fülle** das Formular **aus**.
Vyplním formulář.

beitragen

Das **trägt** zu seiner Popularität **bei**.
To přispívá k jeho popularitě.

einkaufen

Sie **kauft** immer morgens **ein**.
Nakupuje vždy ráno.

mitnehmen

Nehmt ihr mich **mit**?
Vezmete mě s sebou?

nachsehen

Ich **sehe** gleich **nach**.
Hned se podívám.

vorschlagen

Was **schlagt** ihr **vor**?
Co navrhuje?

zumachen

Ich **mache** noch die Tür **zu**.
Zavřu ještě dveře.

vorbeikommen

Ich **komme** morgen **vorbei**.
Zastavím se zítra.

weiterfahren

Wir **fahren** sofort **weiter**.
Ihned pojedeme dál.

zurückkommen

Wann **kommst** du **zurück**?
Kdy se vrátíš?

hereinkommen

Bitte **kommen** Sie **herein**!
Vstupte prosím!

hinaufgehen

Gehen Sie die Treppe **hinauf**!
Jděte po schodech nahoru!

Podobně se chovají i další složená slovesa, je složkou je podstatné nebo přídavné jméno.

Příklady:

stattfinden

Wann **findet** die Vorstellung **statt**?
Kdy se koná to představení?

teilnehmen

Wir **nehmen** an der Feier **teil**.
Zúčastníme se té slavnosti.

wehtun

Der Kopf **tut** mir **weh**.
Bolí mě hlava.

feststellen

Der Lehrer **stellt** die Fehler **fest**.
Učitel ty chyby zjistí.

Untrennbare Verben

Slovesa s neodlučitelnou předponou

Příklady:

beherrschen

Ich **beherrsche** zwei Fremdsprachen.
Ovládám dva cizí jazyky.

empfinden

Empfindest du Sympathie für ihn?
Pocituješ k němu sympatii?

entstehen

Wie **entsteht** Leben?
Jak vzniká život?

erreichen

Wir **erreichen** immer unser Ziel.
Vždy dosáhneme svého cíle.

gehören

Wem **gehört** der Sportwagen?
Komu patří ten sportovní vůz?

misstrauen

Sie **misstraut** ihrem Mann.
Nedůvěřuje svému muži.

verkaufen

Wann **verkauft** ihr die Villa?
Kdy prodáte tu vilu?

vollenden

Sie **vollenden** das Projekt nächstes Jahr.
Dokončí ten projekt příští rok.

zerreißen

Warum **zerreißt** du die Dokumente?
Proč trháš ty dokumenty?